

SVERIGE

0770

0668

ST

NR 196 ÅRGÅNG 11.

ETTEN

ORGAN FÖR INDEPENDENT LIVING-RÖRELSEN I SVERIGE.

arbetar för mer makt åt brukare av personlig assistans

RIEDEL RATZKA DOROTHEE

146

PETERSÉNS VÄG 2

127 41 SKÄRHOLMEN

-Yrkesdemonstrant? - Nej, jag har aldrig tidigare demonstrerat.
Det handlar om mitt liv och det handlar om andra människor i
samma situation och deras liv säger Eva Lindberg
i vår närbild på sid 7.

STIL

STIL, Stockholmskooperativet för Independent Living, är partipolitiskt obundet men arbetar handikappolitiskt för mer personlig makt åt människor med funktionshinder genom kontroll över de tjänster vi behöver för att leva ett liv på lika villkor, mot förtryck och diskriminering av människor med funktionshinder.

STIL, betraktar sig som en del av Independent Living-nätverket – den internationella medborgarrättsrörelsen för människor med funktionshinder.

Stödmedlemskap i **STIL** är öppet för alla. Medlemskap med rösträtt, förutsätter eget behov av personlig assistans.

Avgifter:

Medlemskap i STIL idéell förening med rösträtt 500 kr/år

Stödmedlem 100 kr/år Prenumeration på STILETTEN ingår i medlemsavgift.

Enbart prenumeration (myndighet, organisation m fl) 100 kr/år

Postgirokonto 73 66 70-1

STILETTEN är dessutom organ för kooperativen JAG, GIL, HIL, EMIL, KIL

GIL, Göteborgs Independent Living®

HIL, Helsingborgs Independent Living

EMIL, Eskilstuna Modellen av Independent Living

KIL, Kullabygdens Independent Living

JAG, Jämlikhet, Assistans och Gemenskap

Adresser se sidan 15

Styrelsen:

Ordförande:

Stefan Käll hem: 08/612 73 75, arb: 08/613 39 00, fax: 08/612 39 39

Övriga ledamöter:

Jamie Bolling hem: 08/10 49 72, fax: 08/24 23 41

Helena Karnström hem: 08/770 37 77, arb: 070/595 79 94, fax: 08/770 35 55

Adolf Ratzka hem: 08/740 42 00, fax: 08/740 45 00

Verena Ziswiler hem: 08/720 05 28, fax: 08/720 05 28

Johan Sjögren hem: 08/798 27 58, fax: 08/798 27 58

Suppleanter:

Sonia Welander hem: 08/580 379 01, fax: 08/580 379 01

Alberto Vargas hem: 08/94 91 73 mob: 010/66 60 66 fax: 08/605 54 27

Marianne Hedin hem: 08/25 68 78

Lena Jalke hem: 08/776 14 07 fax: 08/777 52 00

STILETTEN kommer ut sex gånger om året. Redaktör och redigerare: Roland Ewers

Repro: Johan Lundeqvist (GIL). Ansvarig utgivare: Adolf Ratzka

Postadress: **STIL** c/o Roland Ewers, PI 420, Skygge 430 10 Tvååker, tel: 0340/450 98

eller STILs kansli: Bondegatan 39, 116 33 Stockholm Tel: 08.640 81 10 Fax: 08.641 67 10

INNEHÅLL

Allmän information Om STIL och andra IL-kooperativ STIL:s styrelse mm	2
Ledare	4
Verksamhetsledaren har ordet	4
Aktuella notiser	5
Närbild Eva Lindberg och hennes kampglöd	7
Artikel Medborgarrätt väger lätt i intresse- konflikt mellan stat och kommun	9
Debatt STIL:s förslag till hur man kan få bukt med det kommunala missbruket av assistansreformen	11
Debatt En kritisk och analyserande rapport från ett HELIOS-möte (HELIOS är EU:s samarbetsorgan i handikappfrågor)	13
Noterat	14

DRÖMHISSEN

Illustration Jenny Gustavsson Ewers

En morgon vid denna tidnings pressläggning berättade min hustru om en dröm hon just hade haft. Hon klev i drömmen in i en hiss. Meningen var att hon skulle färdas mellan den 63:e och 64:e våningen. Väl inne i hissen fick hon dock en rejäl utskällning av en ung uppklädd kvinna. En kvinna som så att säga verkade vara med i svängen.

– Hur fan kan du åka till 64:an när det finns dom som ska till tusen!

Det hela var ett fragment, som drömmar oftast är. Vi diskuterade, hustrun och jag, och tyckte att den lilla snutten på sätt och vis hade många bottnar. Jag själv kunde inte låta bli att se vissa liknelser med det som var aktuellt för mig, färdigställandet av STILETTEN och kampen för reformen LASS/LSS.

Lek med tanken att det råkar vara 150 trappsteg mellan varje våning i det 1000 våningar höga huset. Skulle inte min hustru ha all anledning att utnyttja hissen då. Tänk dig vidare att den unga arga och oförstående kvinnan aldrig haft anledning att utforska hur många trappsteg det var mellan varje våning, eftersom hon alltid färdades mellan första och tusende våningen. Hur skulle hon då någonsin kunna förstå min hustru och hennes behov.

Ungefär lika svårt kan det ibland te sig att försöka få politiker, tjänstemän och andra makthavare att förstå vidden och betydelsen av vad begreppet personlig assistans i praktiken innebär för den som är i behov av sådan. Deras tillvaro är ju en självklar transport direkt från noll till 1000, medans vi nekas möjligheten att ens utnyttja hissen.

TV-Aktuellt hade ett inslag som handlade om demonstrationen den 15 februari. Eva Lindberg blev intervjuad och sa bra och viktiga saker. Men vad sa bilderna. Några svepande bilder på tåget. Bild på Eva, snett uppifrån, (knappast en vinkel som makthavaren väljer att bli sedd från), och så en närbild på en demonstrant som med hjälp av en pekpinne på hjälmen kommunicerar med omgivningen genom att peka på ett litet bord med bilder och bokstäver fastmonterat framtill på sin rullstol. Tämigen okomplicerat. För en oinvigd däremot ter sig hela apparaturen mycket avancerad och säkert kostnadskrävande.

Förklaringen är väl att fotograf och redigerare helt enkelt tyckte att det var en annorlunda bildsekvens, men kan inte effekten bli att tittaren drar slutsatsen och konstaterar:

– Vad är det dom demonstrerar om? Dom har ju all avancerad teknisk utrustning som kan tänkas. Vad är det mer dom begär?

En bildmedveten producent borde väl kunna illustrera vår situation från vårt perspektiv de få sekunder vi får chansen att möta den breda opinionen. Det borde vara den stadsägda televisionens skyldighet att skapa förståelse för minoriteter istället för att bekräfta fördomar.

RED

I väntan på propositionen

Assistansutredningens sparalternativ väckte stor protest inom handikapprörelsen. Redan den 6 december, dagen efter utredningen offentliggjordes, försäkrade socialminister Thalén att barn under 16 år inte skulle kastas ur personkretsen, som utredningen föreslog. Några dagar senare träffade hon "företrädare för handikapprörelsen" och lovade att andra förslag i utredningen inte heller skulle bli aktuella: reformen skulle inte kommunaliseras, timersättning skulle sänkas men inte till 145 kr, "golvet" för tillhörighet i personkretsen skulle ses över men inte höjas till 40 tim/vecka.

"Företrädarna för handikapprörelsen" har sedan dess upprepade gånger skrivit i sina respektive tidskrifter att man har vunnit. I senaste *DHR aktuellt i Stockholm*, som kom ut den 15 februari står att läsa: "Låt oss suga ett litet tag på den söta karamellen som vår seger förvisso givit oss."

Vari består denna seger? Thalén och Hedborg har vid flera olika tillfällen sagt att det fortfarande ska sparas 500 miljoner och att det kommer att märkas. Om övriga sparkrav i utredningen genomförs, som tex ingen assistans för daglig verksamhet och skola och höjt golv, så ramlar de flesta barnen ur personkretsen i alla fall. Om timersättningen sänks tillräckligt lågt, blir det kommunalisering i alla fall, eftersom kooperativ och företag slås ut och endast kommunerna, som subventioneras av skattebetalarna, finns kvar.

Thalén har till och med förmått "handikapprörelsens företrädare" att gå med på att utredningen inte skulle gå ut på remiss. Remissgången skulle ha inneburit att de flesta instanserna obarmhärtigt hade förkastat förslagen. Kritiken skulle ha skadat socialdepartementets och Ingela Thaléns anseende och de flesta sparförslagen i utredningen skulle inte

ha överlevt. Dessutom skulle remissproceduren troligen ha skjutit upp ärendet i riksdagen till hösten. Statsfinanserna går bättre nu, enligt statsminister Carlsson som menar att det inte behövs några fler sparåtgärder. Troligen skulle partiet under hösten inte ha behövt riskera så mycket politisk goodwill, för en besparing på endast 500 miljoner.

Tre av dessa "företrädare för handikapprörelsen" satt med i utredningen och rekommenderar i ett särskilt yttrande att timersättningen bör sänkas till 165 kr/tim. För mer komplicerade assistansbehov föreslår man 170 kr/tim. Socialdepartementet är idag inne på tanken att föreslå en sänkning av det administrativa pålägget från det nuvarande taket på 30 kr/tim till 20. Därmed visar socialdepartementet betydligt mindre spariver än "handikapprörelsens företrädare".

Vi känner oss inte representerade av dessa organisationer, som endast har begränsad erfarenhet av personlig assistans i egen regi. Till alldeles nyligen har de satt sin energi på institutionella former typ boendeservice. Vi kan inte lita på "företrädare" som mer tycks gå regeringens ärende än våra.

Den svenska Independent Living-rörelsen har därför sett sig tvungen att regelbundet demonstrera och visa vårt motstånd. Men det har varit svårt att övertyga medlemmarna när de läser att vi får suga på segerns söta karamell. Vi uppvaktar socialdepartementet och så många riksdagspolitiker vi kan, men det är svårare att övertyga dem om att reformen inte får röras när våra "företrädare" förordar besparingar.

Rör inte assistansreformen!

ADOLF RATZKA

Verksamhetsledaren har ordet

STIL har nyligen haft möjlighet att träffa såväl riksdagsmän som tjänstemän på socialdepartementet. Vi hoppas att vi haft viss framgång med att förklara hur besparingar i LSS och LASS kommer påverka personkretsens individer. Vi har försökt att tala för både dem som använder assistans i regi av kommuner och för dem som är anslutna till något kooperativ.

Vi träffade Cathrin Paulsson, Inger Davidsson m. fl. från KDS. De stödjer STIL:s linje, att man bör spara på annat håll. Personlig assistans är så viktigt och så ömtåligt att nedskärningar skadar hela reformen.

Vi träffade Roland Larsson från Centern. Han var ganska insatt (sonen arbetar som kommunanställd personlig assistent). Även han sade sig förstå våra invändningar.

Ingela Thalén hade inte tid denna gång. Partikongressen lägger troligtvis hinder för hennes vidare engagemang i frågan. Däremot träffade vi hennes politiskt sakkunnige Gunilla Ekwall. Gunilla förstår nog dessvärre inte kooperativens utgångsläge som ensamstående ekonomiska enheter (företag) utan möjligheter till andra inkomster än de som genereras genom produktion av assistans. Hon inser dock den enskildes svårigheter vid neddragningar.

Vi träffade Thomas Julin med kollegor från miljöpartiet. De var fullständigt med på STIL:s linje. Reformen måste få tid på sig. Man värnar om välfärdssamhället.

Vänsterpartiet har på annat sätt meddelat att de inte heller vill att man skall röra i reformen. Vi ska träffa en grupp från Moderaterna i dagarna.

Nyligen kom några ungdomsförbund på besök till kansliet. Det var Ali Estabi Ungvänstern, Karin Karlsbo Liberala Ungdomsförbundet och Annika Jonsell från Moderata Ungdomsförbundet. De träffade några av STIL:s unga arbetsledare, Anna Nordlander och Emelie Akselson. De berättade om vardagen med personlig assistans. Hur viktigt det är med personlig assistans i skolan, att kommunal elevassistans inte alls uppfyller normala behov. Ungpolitikerna lovade att göra allt för att man ska behålla reformen intakt. De var ganska pålästa och mycket intresserade av att möta unga assistansbrukare.

Ingen från SSU (Socialdemokraternas Ungdomsförbund) eller Centerungdom dök upp trots våra påstötningar.

Nu kommer snart propositionen, då måste vi ligga i än mer för att påverka riksdagsledamöter, så att de inte tar ett dåligt beslut.

Hjälp Dig själv, hjälp oss genom att vara med på aktioner mm!

bjorn.jidéus @ mailbox.swipnet.se

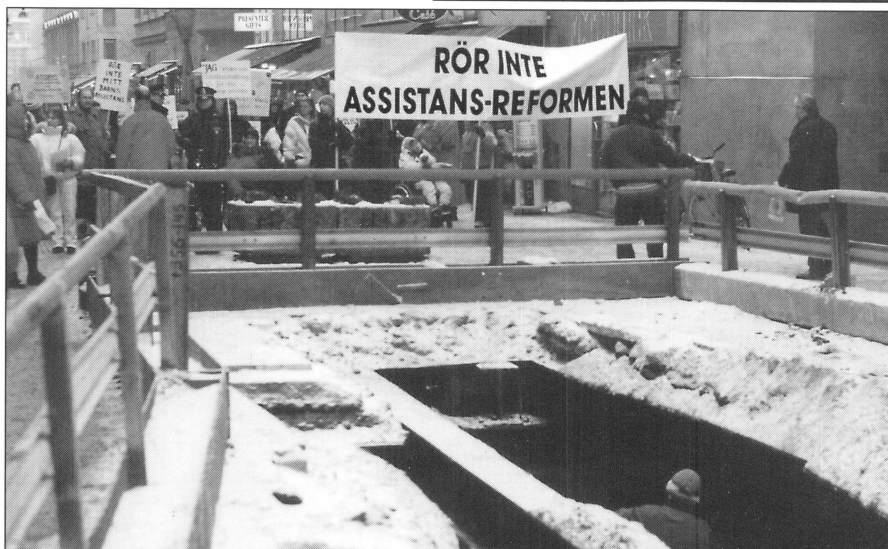

Foto: Johan Sjögren

Denna bild med gropen i förgrunden symboliserar väl de känslor som finns hos de assistansberättigade, inför hotet om åtgärder som i praktiken skulle skrota reformen LASS/LSS.

Demonstration den 15 februari

Ett 60-tal demonstranter samlades torsdagen den 15 februari utanför socialdepartementet på Jakobsgratan.

Tåget gick via finansdepartementet och fram till Rosenbad. Banderollen hade texten RÖR INTE ASSISTANS-REFORMEN och demonstranterna skanderade NEJ! NEJ! NEJ!

Det var STIL, DUNS (NHR:s ungdomsförbund), Epilepsiförbundet JAG (Jämlikhet, Assistans och Gemenskap, DHR-ung samt Hjärnkraft som ville påminna om att assistansreformen fortfarande är i fara. Ingen politiker eller tjänsteman mötte upp, men TV-Aktuellt följde upp med ett kort inslag.

Kampanjgeneralen Eva Lindberg (intervjuad i detta nummer) i full aktion.

Gåva till försäkringskassan?

Landets försäkringskassor agerar mycket olika i hanteringen av LASS/LSS-reformen. Riksförsäkringsverket har skrivit tillämpningsföreskrifter som kassorna sedan tolkar på helt olika sätt. Det handlar om allt från okunnighet till ren taktik menar Rolf Bergfors på GIL i Göteborg.

Här i Göteborg är vi hårt ansatta, säger Rolf. Det verkar som om man använder en taktik som går ut på att ange tonen utifrån kranskommunerna och att sedan använda detta som framtida praxis i Göteborg.

Det gäller att inte acceptera de meddelanden man får från försäkringskassan. Man ska kräva ett beslut. Och sedan överklaga detsamma. Vi gjorde så när ett par av våra medlemmar/arbetsledare i mellanSverige individuellt meddelades om krav på återbetalning av som man ansåg för hög assistansersättning. Brukaren krävde ett formellt beslut som han/hon i efterhand fick, och som vi vidare bestred därför att vi ansåg att FK hade fattat ett beslut som

grundade sig på förutsättningar som inte gäller för kooperativt företagande. Svaret var något förvånande:

"Försäkringskassan har efter ytterligare genomgång av ärendet funnit att beslutet 1995-12-28 är felaktigt. Vi har beslutat om ändring enligt 17 § lagen om assistansersättning jämfört med 20 kap 10a § lagen om allmän försäkring enligt följande: Ej återbetalningsskyldig.

Försäkringskassan anser dock att avgiften för utgiven assistans varit för hög och GIL har möjlighet att frivilligt betala tillbaka summan xx.xxx till oss på pg".

Den del av assistansersättningen som ännu inte använts för brukarens räkning har dessutom beskattats i vanlig ordning. Skulle vi drista oss till att vara så oansvariga att vi följde FKs uppmaning, skulle det innebära att vi dels åsidosatte brukarens intresse, dels att beloppet inte är avdragsgillt. Det skulle därför närmast betraktas som en gåva till försäkringskassan.

Partierna inte att lita på

De flesta politiska partierna säger sig vilja värna om LSS/LASS-reformen. För partierna i oppositionsställning är det kanske lättare att göra dessa uttalanden.

Läser man det mer finstiltat så att säga, så finner man dock att de små men-en, de men, som i realiteten, när det verkligen gäller och blir avgörande, existerar i de flesta lägen.

Sammanfattningsvis kan man därför inte räkna med någon politisk majoritet för att assistansreformen ska lämnas ograverad.

Till saken hör också att den mer eller mindre dolda maktkampen inte förs mellan de politiska partierna utan mellan de olika huvudmännen, staten, försäkringskassorna och kommunerna. Utgången är alltså mycket oviss.

Demonstration varje dag vid departementet

(källa Pastillen)

Varje dag sedan början av december har STIL och JAG demonstrerat utanför socialdepartementet under lunchtid. Efter helguppehållet började aktionerna på nytt den 4 januari.

Många har ringt departementet under måndagarna samma period. Man har skickat vykort och brev till riksdagsmän, utskott och departement.

Ring STIL:s kansli, eller 08.644 58 90 (dygnet runt) om aktuella aktiviteter i kampen för bevarandet av reformen och demonstrationerna fortsätter som sagt tillsvidaremen nu på torsdagar kl 11.30 - 12.30 och utanför finansdepartementet.

Aktioner ger resultat

(källa Pastillen)

Att handikapprörelsens lobbying och andra aktioner har givit resultat, märks inte minst på pressklippbunt.

Svar från de politiska partierna med flera är andra exempel. Pressklippvisar också

att debatten är igång i hela landet. (Pressklipp finns på STIL:s kansli)

Det meddelas också att Sveriges Radio Studio 1 inom kort ska göra ett reportage om hur aviserade neddragningar drabbar den enskilde.

Inför det nya förslaget: STIL gav sin syn på saken

(källa Pastillen)

Socialminister Ingela Thaléns beslut om att den fortsatta utredningen om LASS/LSS inte ska gå ut på remiss på sedvanligt sätt. Istället ska man mer informellt höra de olika parterna i ärendet. STIL, fick därför en chans att uttala sin mening.

Gunilla Ekvall, politiskt sakkunnig och departementsekreterare Lars Helgstrand, båda från Socialdepartementet, besökte i början av januari STIL:s kansli. De arbetar med den proposition om reformens kostnader som ska överlämnas till regeringen den 29 februari. Den 14 mars går den vidare till riksdagen. Den slutliga omröstningen sker i juni.

Under ett par timmar kunde alltså bli Björn Jidéus och Adolf Ratzka ge sin syn på saken.

IL på Internet

Adolf Ratzka ska under våren etablera STIL på Internet, dvs designa en sk "hemsida" (sidor som andra på nätet kan titta på. Adolf ska vidare utveckla en metod för hur STIL bäst kan arbeta i dessa sammanhang.

Internet innebär många möjligheter. Förutom ett gigantiskt och ofta puraktuellt informationsflöde, ett billigt och nästan sekundsnabbt sätt att korrespondera och debattera frågor med människor som sitter på andra sidan klotet, ger det möjlighet att föra över hela datafiler per telefon. Detta i sin tur underlättar administration och för att ta ett exempel, trycksaksproduktion.

STIL ska inom kort "koppla upp sig" och STILETTEN:s redaktion likaså.

Adressen till Adolfs/IL hemsida är:
<http://www.canit.se/~indliv/>

E-mail-adress: [indliv @ canit.se](mailto:indliv@canit.se)

EU och STIL

STIL har blivit utnämnt av regeringen att representera Sverige i samarbetet inom den Europeiska Unionen kring människor med funktionshinder, det sk HELIOS-programmet.

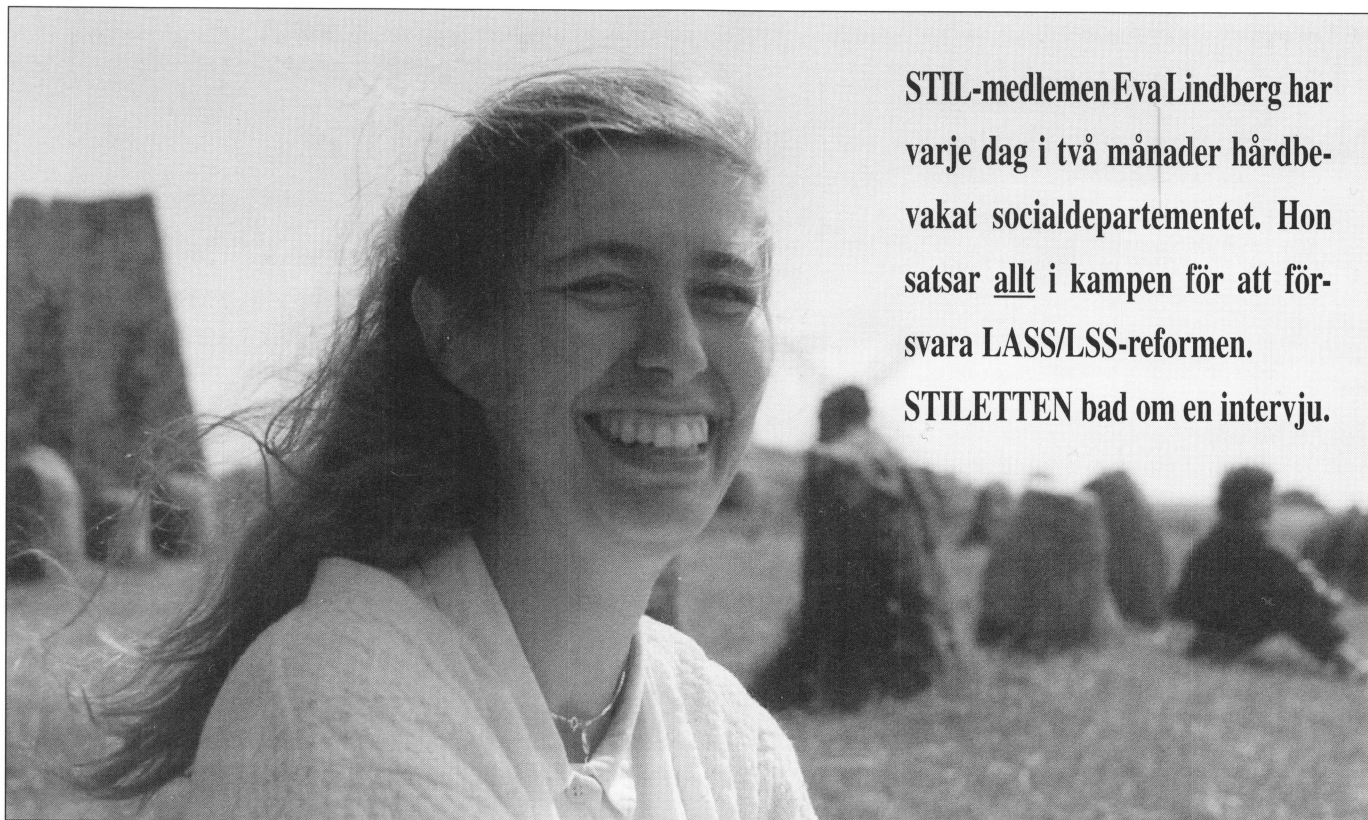
Adolf Ratzka har i en rapport på uppdrag av styrelsen utarbetat ett projektförslag som beskriver EU:s politik och program på vårt område. Rapporten tar upp vilka mål som bör styra vårt samarbete inom HELIOS, vad vi kan hoppas att uppnå konkret och hur samarbetet med andra europeiska grupper kan ske.

VI KAN FÖRSÖKA

ÄNDRA PÅ EU:S POLITIK

STIL ingår i det europeiska nätverket för Independent Living, ENIL. Ett flertal organisationer som är med i ENIL deltar också i HELIOS-arbetet. Tillsammans med våra kamrater inom ENIL kan vi försöka ändra på EU:s politik på vårt område menar Adolf som även i det här numret av STILETTEN medverkar med en rapport från HELIOS-mötet i Stockholm.

(Adolf Ratzkas rapport på 80 sidor kan rekvideras kostnadsfritt från STIL:s kansli. Den innehåller även en rad viktiga EU och svenska dokument som beskriver de samarbetsprogram som finns inom EU på vårt område).

STIL-medlemen Eva Lindberg har varje dag i två månader hårdbevakat socialdepartementet. Hon satsar allt i kampen för att försvara LASS/LSS-reformen.

STILETTEN bad om en intervju.

Eva föreslog själv den här bilden och rubriken. De symboliserar kampen för något som de flesta medborgare i vårt land tar för givet. Det handlar om rätten att själv bestämma när man ska gå på toaletten, när man ska äta och när man ska gå och lägga sig

– Hej Eva, det är från STILETTEN. Vi är lite nyfikna på vem du är. Vill du berätta lite om dig själv.

– Jaa, just nu sitter jag och planerar för en lite större demonstration den 15 februari och jag har alldeles nyss haft en tuff diskussion om kampmetoder med en god vän.

Jag bor med min sambo, en dotter i tonåren och två hundar i ett hus med trädgård i Botkyrka utanför Stockholm. Jag har väl inte riktigt funnit mig tillrätta i storstaden. Tidigare bodde jag på landet, i Väddö i Uppland, och jag brukar säga att jag längtar hem dit. Nåväl det är ju nära till skog och natur även där jag bor nu, och detta med STIL och personlig assistans är min trygghet och räddning. Jag vill inte ha med kommunen att göra och min "yttre" familj har övergivit mig. Om det skulle hända min sambo något, så saknar jag definitivt fallskärm. Och det i ordets rätta bemärkelse.

VARDAG I SÅNGEN

Jag har en gammal hjärnskada som gör att jag måste tillbringa en stor del av vardagen i sängen. Jag får inte överanstränga mig. Skadan fungerar också motsatt så att jag ibland måste få en knuff för att komma

Jag har känt frihetens vindar

igång med något. Det var bla därför jag skaffade hundarna. De måste ju gå ut och rasta och de måste ju få mat.

– Du har i ur och skur och inte minst i bitande kyla demonstrerat utanför Social-

departementet varje dag sedan två veckor före jul och fram till i dag. Varför gör du det?

Om jag skulle kalla dig yrkesdemonstrant hur skulle du reagera då?

DET ÄR NOG

PÅ GRÄNSEN TILL VAD JAG TÅL

– Ja, skulle min doktor få veta det här skulle han definitivt avråda mig. Jag balanserar nog på gränsen av vad jag tål. Yrkesdemonstrant? – Nej jag har aldrig tidigare demonstrerat. Det handlar om mitt liv och det handlar om andra människor i samma situation och deras liv. För

– Yrkesdemonstrant? – Nej, jag har aldrig tidigare demonstrerat. Det handlar om mitt liv och det handlar om andra människor i samma situation och deras liv.

mig och andra med mig är detta med personlig assistans helt enkelt livsavgörande.

– Jag tycker att man i denna fråga har naggat demokratin i kanten. Personligen ser jag inget annat sätt att kämpa på. Jag har kämpat hela mitt liv.

Det har förändrat mina möjligheter avsevärt. Denna reform har varit min livboj.

Jag har levt med mitt funktionshinder sedan jag var fjorton och jag har gått igenom allt när det gäller institutioner, hemhjälp och hemtjänst. Jag vet hur det känns att vara fängslad och det utan att ha gjort något olagligt. Nu kan jag istället känna friheten att leva. Det är en omöjlighet att gå tillbaka till det som var innan. Den här reformen får helt enkelt inte glida oss ur händerna. Min kamplust är i det närmaste obegränsad. Jag vet att jag spelar ett högt spel med mitt liv, men jag vet också att "dom" spelar ett högt spel med våra liv.

– "Dom" säger du. Känner du dig utanför den demokratiska processen? Ditt sätt att påverka, genom demonstrationer är ju snudd på utomparlamentariska. Tror du inte på de demokratiska spelreglerna?

– Nej jag litar inte på dom när partipiskan går. Jag tycker att man i denna fråga har naggat demokratin i kanten. Jar ser detta som ett av många kampalternativ och kampen är en del av mitt liv.

REFORMEN GAGNAR SAMHÄLLET

Jag tror att reformen gagnar samhället i sin helhet. Jag tror att en balans uppnås om "starka" människor får vara svaga och om "svaga" människor också får vara starka.

Ett funktionshinder kan drabba vem som helst och när som helst. Om "starka" människor får känna sig svaga minskar det grunden för diskriminering av olika slag. Det handlar om solidaritet och jämlikhet.

– Du måste ju träffa mycket människor när du sitter där. Vad har folk för attityder när de kommer fram till dig?

Eva Lindberg och Adolf Ratzka hårdbevakar socialdepartementet i försvar för LASS/LSS-reformen.

– En del bara vänder bort ansiktet.

Dom vill helt enkelt inte se oss.

Mona Sahlin tillhör tydligen den

kategorin. Hon kom ut ur departe-

mentsbyggnaden en dag och passe-

rade med ett stenansikte som bara

såg rakt igenom oss, – och hon ska

vara den folkkära politikern som

bryr sig om? – Det kändes väldigt

obehagligt.

De flesta har mycket bråttom och är svåra att fånga. Vi sitter ju alldeles utanför entrén och delar flygblad. Det gäller ju då att hejda dem, att showa lite för att få dem att komma fram och ta emot ett flygblad.

DET HÄR HANDLAR OM LIVET.

VI ÄR ALLA I SAMMA BÅT

Häromdagen var det en person som företrädde en pensionärsorganisation som tyckte att vår metod var föredömlig. Så här borde vi också göra. Det gäller ju att ligga före i den demokratiska processen menade han.

En del som kommer ut från andra departement än socialdepartementet konstaterar att vårt ärende så att säga inte ligger på deras bord, men då brukar jag säga att ni tillhör ju livet och det här handlar om livet. Vi är alla i samma båt.

En del bara vänder bort ansiktet. Dom vill helt enkelt inte se oss. Mona Sahlin tillhör tydligen den kategorin. Hon kom ut ur departementsbyggnaden en dag och passerade med ett stenansikte som bara såg rakt igenom oss, och hon ska vara den folkkära politikern som bryr sig om? Det kändes väldigt obehagligt.

Socialminister Ingela Thalén däremot har jag haft kontakt med flera gånger. Henne kan man få den mänskliga kontakt med som man bara får när man tittar varandra länge och djupt i ögonen. Jag brukar då ta upp något som har med den dagens aktuella flygblad att göra.

KOMMUNERNAS MISSBRUK

– EN ÖM PUNKT

En dag var det i alla fall som för gjort. Hon verkade göra allt för att undvika oss. Då handlade flygbladet om kommunernas missbruk av reformen. Det verkade som om det var en öm punkt. Jag lyckades hejda henne trots allt, genom att ropa: Ingela, idag har vi ett jättebra flygblad för idag handlar det om kommunerna.

Medborgarrätt väger lätt i intressekonflikt mellan stat och kommun

Som medborgare har du möjlighet att säga din mening med röstsedeln vart fjärde år. Då röstar du förmodligen på något politiskt parti, troligtvis samma i både riksdags och kommunalval. Om du inbillar dig att kampen förs mellan de traditionella politiska ideologierna går du lätt vilse. Starka intressegrupper i olika frågor skär inte sällan tvärs över partiblocken. Ett klassiskt exempel är när det visade sig att nykterhetsrörelsen var en majoritet i riksdagen och tvärs över partilinjerna, röstade bort mellanölet.

I många viktiga frågor har tex kommunerna gemensamma intressen stick i stäv gentemot stat och regering och ställda över respektive kommuns politiska majoritet. LSS/LASS-reformen och dess finansiering är uppenbart en sådan fråga. Med bred majoritet röstades den igenom i riksdagen, men hur kommer det se ut vid nästa omröstning. Kostnaderna för reformen har stigit mer än väntat. Kommunerna anses ha missbrukat reformen, men slår tillbaka. Frågan är kontroversiell och blir inte ordentligt belyst. I denna maktkamp står den lilla gruppen berättigade till assistansersättning (ca 6200) sig slätt. Detta förhållande mellan stat, kommun och medborgare har utan framgång varit föremål för debatt hela det senaste seklet menar Bo Rothstein professor i statsvetenskap vid Gbgs universitet.

"Assistansreformen kostade mer än beräknat bla därför att man inte förutsåg att kommuner skulle missbruka reformen. Många kommuner har en hårt pressad ekonomi och ser assistansreformen som budgettillskott. Man använder de statliga medlen för att finansiera tjänster som kommunen enligt socialtjänstlagen är skyldig att betala själv. Man söker ersättning från försäkringskassan för tjänster som tex kvälls- och nattpatruller, gruppbofästäder mm döps om till "personlig assistans". Dessutom får många brukare som valt att få sin assistans från kommunen inte det timantal som försäkringskassan betalar kommunen för.

Här har det förekommit oegentligheter i stor skala. Det är mycket märkligt att utredningen erkänner förekomsten av övervältring av kostnader från kommun till stat men vägrar undersöka hur man kan få bukt med detta uppenbara missbruk som kostat assistansreformen 100-tals miljoner kronor."

Citatet är hämtat från ett av STIL:s flygblad från december 95, men redan i april, långt innan den hårt kritiserade enmans-

utredningen lades fram, skrev socialminister Ingela Thalén så här, som svar på en artikel av Bengt Westerberg på DN-Debatt:

"En av utredarens huvuduppgifter är att pröva hur personlig assistans på ett tydligare sätt kan avgränsas från andra insatser som kommunerna och landstingen an-

Ingela Thalén

Margot Wikström Foto: Anders Anjou

Margot Wikström fastslår att kommunerna på inget sätt har tjänat på den nya reformen, snarare tvärtom. När jag ber henne förklara hur, svarar hon i princip bara att reformen är underfinansierad.

svarar för. Jag tror att just detta är en nyckelfråga när det gäller att få kontroll på kostnadsutvecklingen. Vad Bengt Westerberg har för underlag när han bedömer effekten av ett sådant klagörande till 100 miljoner kronor, vet jag inte. Jag tror att det kan handla om mycket större belopp"

Ingela Thalén: "En av utredarens huvuduppgifter är att pröva hur personlig assistans på ett tydligare sätt kan avgränsas från andra insatser som kommunerna och landstingen ansvarar för. Jag tror att just detta är en nyckelfråga när det gäller att få kontroll på kostnadsutvecklingen. Vad Bengt Westerberg har för underlag när han bedömer effekten av ett sådant klagörande till 100 miljoner kronor, vet jag inte. Jag tror att det kan handla om mycket större belopp"

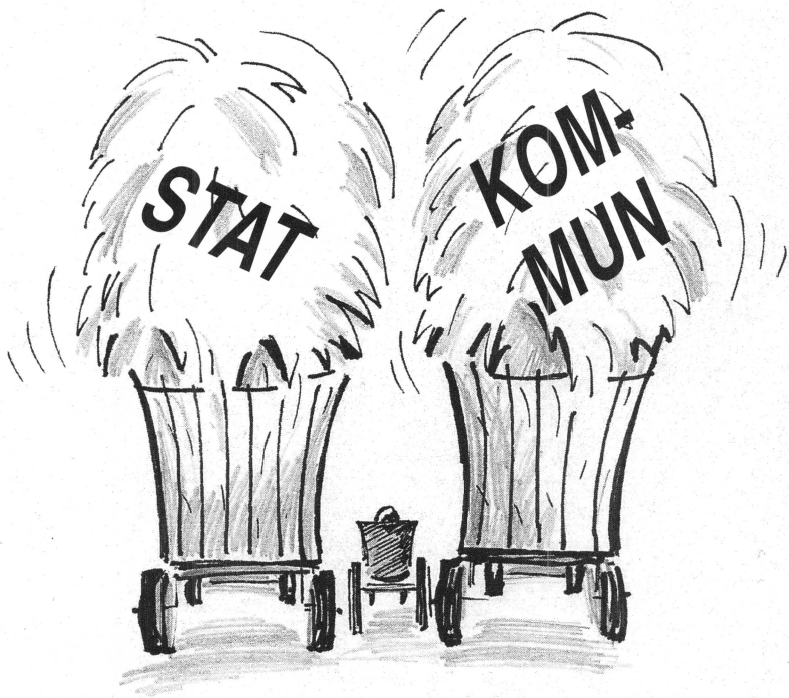

Illustration Jenny Gustavsson Ewers

Utredningen föreslår inga åtgärder mot det kommunala missbruket och från kommunerna tillbakavisar man kritiken.

KOMMER FRÅN LANDSORTEN

Kommunförbundets ordförande, Margot Wikström känner inte till STIL, och till en början inte heller den nya reformen LSS och det ringer inte heller någon klocka när jag nämner begreppet personlig assistans. Som förklaring (eller vad vet jag), poängterar hon istället att hon kommer från landsorten.

Jag fortsätter emellertid och förklarar att kostnadsramarna för nämnda reform har urholkats och att detta av många anses bero på att kommunerna har missbrukat densamma och sett en chans att minska sina budgetunderskott genom att skjuta över kostnader på staten. Då verkar det som Margot Wikström vaknar till. Hon fastslår att kommunerna på inget sätt har tjänat på den nya reformen, snarare tvärtom. När jag ber henne förklara hur, svarar hon i princip bara att reformen är underfinansierad.

Ingela Thaléns ord står alltså mot Margot Wikströms och situationen speglar bara toppen på ett isberg av intressekonflikter mellan stat och kommun. I denna maktkamp ter sig den enskilde medborgarens, ett kooperativ som STILs eller hela gruppen assistansberättigade i landet (ca 6200) möjligheter ganska små.

Den allmänna utvecklingen de senaste åren är att staten avreglerar och kommunernas självstyre ökar på område efter område. Samtidigt minskar dock de statliga anslagen till kommunerna. Penningpåsen som ska fördelas mellan kommunala åtaganden som barnomsorg, äldreomsorg, handikappomsorg och social service osv minskar alltså i takt med friheten.

Kommunerna värnar om sitt självstyre. Man anser sig stå närmare medborgaren och bäst veta hur läget är lokalt för att också kunna fatta de rätta besluten. Från kommunalt håll sätter man sig ibland tom över de domar som förvaltningsdomstolarna avgivit, då dessa domar inte prövar lagligheten utan lämpligheten i ett beslut. Detta anser man vara att sätta sig över och

blanda sig i den kommunala politiken.

Kvar står medborgaren som sagt, maktlös och med ett mycket bräckligt rättsskydd.

Bo Rothstein, professor i statsvetenskap vid Göteborgs universitet säger att detta förhållande mellan stat-, kommun- och medborgare diskuterats utan framgång större delen av detta sekel.

Bor man i Helsingborg, säger Rothstein som exempel, tycker man nog inte att det är så konstigt att någon i danska i Helsingör har en helt annan barn- eller äldreomsorg än man själv. Desto mer förvirrande är det när man upptäcker att människorna i grannkommunen Höganäs har helt andra villkor för sina barn och äldre än vad man själv har. Man utgår från någon slags nationell likvärdighet. Att alla som bor i det här landet har samma förutsättningar, vilket ju inte är fallet.

Dessa olikheter och konsekvenserna av dem ikommer att bli mycket påtagliga när den stora 40-talistkullen hamnar i kommunernas äldreomsorg menar Bo Rothstein.

ROLAND EWERS

Gör som andra!
Låt Dina assistenter läsa om
STILs tillblivelse i boken
Ditt ansvar och mitt
av Bengt Elmén
beställs hos
Pep Talk
tele
08-949871

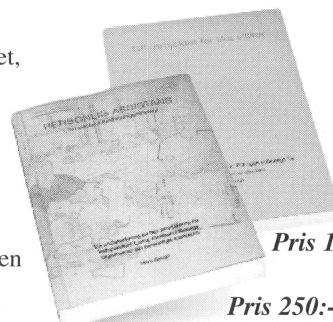
Vad innebär personlig assistans och hur ser GIL på begreppet "Ett självbestämt liv"

GIL-PROJEKTET FÖR LIKA VILLKOR

är en rapport om utvecklingsarbetet i kooperativet, pedagogiken, ideologin och utbildningen av arbetsledare och assistenter samt assistenters erfarenheter och inställning till arbetet.

PERSONLIG ASSISTANS

En social bemästringsstrategi. En undersökning av hur pionjärerna för Independent Living rörelsen i Sverige organiserade sin personliga assistans.

Pris 190:-

Pris 250:-

Ring eller skriv för beställning till följande adress:
GIL, Olskrokgatan 30, 416 66 Göteborg
Tel: 031-19 04 80, Fax: 031-21 04 42

GIL
Göteborgskooperativet för Independent Living®

För att få bukt med det kommunala missbruket av assistansreformen föreslår STIL:

en tydligare definition av vad som avses med personlig assistans

kontroll av antalet levererade timmar

kontroll-instrument

Statsrådet Thalén har tagit avstånd från enmansutredare Kerstin Wigzells förslag till kommunalisering av assistansreformen. Därmed aktualiseras frågan hur kommunernas övervältring av kostnader på assistansreformen kan hindras. Det gäller tjänster som kommunen enligt socialtjänstlagen är ansvarig för. Många kommuner har döpt om traditionella tjänster (vissa delar av hemtjänsten, kvälls- och nattpatruller, gruppbofästäder mm) till "personlig assistans". Dessa bekostas därmed av assistansreformen. Denna övervältring av kostnaderna nämndes också i utredningen men inga förslag till åtgärder lämnades.

Det förekommer även att kommuner tar betalt för fler timmar assistans än som levererades i verkligheten.

Här nedan redovisar vi STIL:s förslag på åtgärder:

- I. en tydligare definition av vad som avses med "personlig assistans"
- II. kontroll av antalet levererade timmar
- III. kontrollinstrument

I. Definitionen av "personlig assistans"

Regeringens proposition 1992/93:159, dvs den som ligger till grund för reformen LASS/LSS hade den följande definitionen:

"I begreppet personlig assistans ligger att det ska vara fråga om ett personligt stöd, som ger den funktionshindrade möjligheter till ett självständigt liv. Det skall alltså vara fråga om hjälp och stöd som knyts till den enskilde och finns tillgängligt för honom eller henne i olika verksamheter och under olika tider på dygnet.

.....
Den enskildes behov av stöd och hjälp skall kunna tillgodoses av ett begränsat antal personer – personliga assistenter. De är knutna till den enskilde funktionshindrade och inte till någon viss verksamhet.

.....
Den enskilde bör ha ett avgörande eller mycket stort inflytande på vem som an-

ställs som assistent. Den enskilde skall också ha ett stort inflytande över när och hur hjälpen skall ges, dvs kunna bestämma över sin livssituation. (sid 174)

I Kerstin Wigzells utredning föreslås en ny lagtext för att definiera begreppet "personlig assistans":

"Med personlig assistans enligt 9 § första stycket 2 avses individuellt anpassade hjälpinsatser som ges av en särskild person åt den som på grund av sitt funktionshinder behöver praktisk hjälp med att sköta sin personliga hygien av- och påklädning, att inta sina måltider, eller kommunicera med andra. Den som har ett sådant behov av assistans kan er-hålla personlig assistans för annat behov om inte behovet tillgodoses på annat sätt." (sid 113)

Den föreliggande utredningen har utslutit den del av definitionen som tar upp makt och rollfördelningen.

STIL har alltid hävdat att den viktigaste förutsättningen till självbestämmande, integritet och självrespekt är en ändring i maktfördelningen mellan brukaren å ena sidan och huvudmannen å andra sidan. Enbart en jämlik maktfördelning mellan brukaren och de som utför arbetet kan höja tjänsternas kvalitet.

När STIL lanserade sin modell av assistans i brukarregi, låg den stora förbättringen i tjänsternas kvalitet, eftersom kvaliteten numera kunde styras av brukaren själv. I och med att brukaren lyftes upp till arbetsledare, kunde brukaren – i samarbete med assistenterna och utan inblandning av tredje part – bestämma tjänstens innehåll och styra dess utformning.

Ur utredningens definitionsförslag framgår det inte att det finns skillnader mellan den traditionella hemtjänsten och personlig assistans. Visserligen talas det om "individuellt anpassade" hjälpinsatser, men definitionsförslaget lämnar helt ut **vem** som bestämmer hur hjälpinsatserna ska anpassas.

Det finns därmed en stor risk att brukarna av dessa tjänster återigen betraktas som objekt i vårdapparaten, att möjligheterna till självbestämmande, självrespekt och integritet minskas och

att det inte kommer att finnas kvalitets-skillnader mellan den traditionella hemtjänsten och det som utredaren föreslår.

Risken finns att den enda skillnaden mellan de traditionella kommunala tjänsterna och personlig assistans blir att den ena betalas av kommunen och den andra av försäkringskassan.

Utredningens föreslagna definition underlättar och främjar dessutom många kommuners praxis av övervältring av kostnader på den statliga assistansreformen.

STIL föreslår därför att begreppet "personlig assistans" får en mer operationell definition. Utredningens definition ska kompletteras med två stycken och hela definitionen lyder då så här:

STIL:s förslag till definition

Med personlig assistans enligt 9 § första stycket 2 avses individuellt anpassade hjälpinsatser som ges av en särskild person åt den som på grund av sitt funktionshinder behöver praktisk hjälp med att sköta sin personliga hygien, av- och påklädning, att inta sin måltider, eller kommunicera med andra. Den som har ett sådant behov av assistans kan erhålla personlig assistans även för annat behov om behovet inte tillgodoses på annat sätt.

Assistansen är knuten till individen och inte till någon viss verksamhet. Brukaren ska ha ett avgörande inflytande över rekryteringen av assistenterna, deras antal, schemaläggning, introduktion, utbildning och anvisning. Brukaren skall ha arbetsledaransvaret och bestämma vilka uppgifter assistenten skall arbeta med, på vilka tider, var och på vilket sätt arbetet skall utföras.

Om brukaren tillhör personkrets 1 eller 2 kan brukaren tillsammans med en anhörig bestämma vem som ska ta arbetsledar- ansvaret.

Den här definitionen möjliggör kontrollen om de lämnade tjänsterna har varit personlig assistans eller inte. Se avsnitt III för förslag till kontrollinstrument.

II. Kontrollåtgärder angående antalet levererade timmar

Ett ytterligare problem med nuvarande praxis är att det idag är möjligt för kommuner att ta betalt för timmar som inte produceras. Brukaren har ingen insyn i timbokföringen. Ofta räknar tex kommuner assistenternas gångväg som arbetstid hos brukaren.

Ett sätt att få bukt med detta problem är att uppmontra alla producenter som erbjuder tjänster till brukare med assistansersättning att bilda separata resultatenheter i form av särskilda bolag eller andra bokföringsmässigt avskilda enheter som uteslutande ägnar sig åt produktion av personlig assistans. Som en bieffekt av den nya organisationen blir det även lättare att bryta den gamla "hemtjänst-kulturen" där man tenderar att se brukaren som objekt i vårdapparaten – helt mot LASS intentioner.

Oavsett organisationsformen föreslås här att varje tjänsteproducent har skyldigheten att efter kalenderåret inkomma med ett revisionsintyg där för varje enskild brukare uppförs en separat jämförelse mellan antalet producerade och betalda assistanstimmar.

III. Kontrollinstrument

Här föreslås att alla assistansbrukare med den statliga assistansersättningen skall fylla i en månadsrapport som brukaren skickar direkt till FK.

Brukaren eller i förekommande fall brukarens ställföreträdare skall kryssa följande rutor:

A. Antalet levererade assistanstimmar under den gångna månaden

Enligt tjänsteproducenten levererades timmar

Mina anteckningar stämmer överens med detta antal ja nej

Om svaret är nej, hur många timmar fick du istället? timmar

B. Brukarens kontroll över assistansen

Härmed intygas att under den gångna månaden har jag haft ett avgörande inflytande över:

vilka assistenter som arbetade	x
antalet assistenter	x
på vilka tider de arbetade	x
vilka arbetsuppgifter de utförde	x
var de utfördes (hem, arbetsplats, påstan, på resor)	x
på vilket sätt de utfördes	x
dubbelbemanning, om det förekom, var på min begäran	x

Uppge här det antal timmar för vilka du inte kan kryssa alla fält

Om svaret är nej under A, skickar FK en kopia av månadsrapporten till tjänsteproducenten för handläggning och uppgörelse mellan producenten och brukaren. När tjänsteproducenten och brukaren uppnått enighet, meddelas detta till FK. För de timmar som ingen enighet uppnåtts, utgår ingen betalning från FK.

Om brukaren inte kryssade för alla timmar under B, skickar FK en kopia av månadsrapporten till tjänsteproducenten för handläggning och uppgörelse mellan producenten och brukaren. När enighet föreligger, meddelas detta FK. Ingen betalning utgår från FK för de timmar man inte är enig om.

ÖPPET HUS

Måndagen den 4 mars, 1 april, 6 maj och 3 juni
klockan 14.00 -16.00 håller kansliet öppet hus för arbetsledare.

Om du vill träffa en viss person på kansliet kan det vara bäst att boka tid.

Slå gärna en signal och berätta om du kommer. Har du inte ringt är du välkommen ändå.

STIL och EU

En kritisk och
analytisk rapport
från den nationella
HELIOS-dagen på
Rosenbad den 30
oktober 1995

STIL har kommit med i Europaunionen. Medlemskapet i EU betyder att Sverige även är med i HELIOS, Europaunionens samarbetsorgan på handikappområdet. I syftet att främja erfarenhetsutbyte med hjälp av goda exempel har varje medlemsland utnämnt en rad organisationer och projekt som man vill skylta med. På det sättet har den svenska HELIOS-kommittén valt STIL att representera landet i en arbetsgrupp inom HELIOS som arbetar med frågor kring "Social Integration and Independent Living".

Independent Living har alltså blivit ett välkänt begrepp som alla tar i munnen – utan att förstå vad det egentligen är frågan om. HELIOS domineras nämligen utslutande av icke-funktionshinderade experter som kommer från rehabsvängen, företag, universitet och myndigheter. Handikappprörelsen är också representerad men mest i form av icke-funktionshinderade funktionärer. På HELIOS-dagen i Stockholm var vi ca 8 personer med

synliga funktionshinder av kanske över 100 närvarande deltagare. Det var några synskadade deltagare, några som använde dövtolk och 4 stycken rullstolsbrukare som fick sitta i korridoren längs väggen – ett träffande symboliskt uttryck för den marginaliserade position vi har i samhället och tom i de arenor som handlar om oss!

HELIOS består av en mängd olika grupperingar kring 14 olika teman. "Social integrering och Independent Living" är ett av dem. Från de snart 18 deltagarländerna finns det flera hundra organisationer i hela EU som träffas vid en rad olika tillfällen. Många deltagare vid HELIOS-dagen i Stockholm ansåg det svårt att förstå hur det hela fungerar, vem som bestämmer vad, och vad det praktiska resultatet blir.

Medverkan i HELIOS går till på följande sätt. En person ska företräda varje deltagande organisation och förväntas delta i respektive temagrups hela arbete för kontinuitetens skull. Beroende på vederbörandes uppgifter inom arbetsgruppen kan det bli frågan om några studiebesök om året. Det gäller då studiebesök till olika projekt inom EU och ytterligare arbetsträffar där man ska utarbeta program, dokument och rapporter. Resekostnader i samband med deltagandet i HELIOS-möten för denna person bekostas av EU. De står även för eventuella merkostnader pga personlig assistansbehov. HELIOS-resor lär inte vara några nöjesresor. Det förekommer antagligen ofta att de icke-funktionshinderade funktionärer som pla-

nerar träffar, arbetsmöten och stormidagar glömmer att det behövs tillgängliga toaletter och transporter!

HELIOS-programmet pågår till slutet av 1996. Det talas om en fortsättning av EU:s verksamhet i handikappfrågor, men det är högst oklart i vilken form och med vilka frågor.

HELIOS kan vara intressant för oss av flera anledningar:

En profil inom HELIOS är viktig för oss framför allt på hemmaplan. Det är svårare för regeringen att skära ned en verksamhet som har fått mycket internationell uppmärksamhet.

Genom HELIOS kan man föra ur information om sitt arbete inte enbart utomlands men även på hemmaplan, eftersom det finns folk med från de svenska departementen och de statliga verken.

Med HELIOS som kanal kan vi propagera även utomlands. Ju mera intresse det väcks utomlands för Independent Living, desto lättare blir det här i Sverige för oss att inpränta vår ideologi på socialpolitiken. Att själva begreppet "Independent Living" används i EU-sammanhang ger oss ett stort lyft. Samtidigt är det nödvändigt att föra ut vår definition av Independent Living.

HELIOS håller på att utarbeta dokument och rekommendationer som kommer att tas med i en uppgradering av Maastricht-fördraget. Det betyder att dessa rekommendationer får betydelse för ett medlemslands socialpolitik. HELIOS har börjat intressera sig för antidiskrimineringslagstiftning. På det sättet kan man förhoppningsvis även påverka Sverige.

Det finns projektpengar att hämta i HELIOS om man grundligt känner till systemet, har goda personliga kontakter och om man har bra projektförslag.

Man kan ha olika uppfattningar om Sveriges deltagande i EU och hur mycket nytta man kan förvänta sig av HELIOS. Men samtidigt har vi här en god chans att arbeta internationellt och nationellt som vi inte borde missa.

ADOLF RATZKA

STILETTEN

STILETTEN kan bli ännu vassare med Din medverkan.

Berätta om episoder eller livsavgörande händelser som betytt något i ditt liv som person med funktionshinder.

Ge tips om hur just du, som arbetsledare och brukare av personlig assistans, tacklar vardagen.

Tipsa om hjälpmedel eller uppfinningar som underlättat för dig.

Visa på offentliga platser i din omgivning som är otillgängliga för människor med funktionshinder.

Klipp ut artiklar och notiser som du tror kan vara av intresse för STILETTEN:s läsare.

Skriv debattinlägg, artiklar, kåserier, notiser, foton, teckningar mm.

Skicka till:
"STILETTEN"
STIL
Bondegatan 39
116 33 Stockholm
Tel 08.640 81 10

Den 3:e makten

Den 4 december lade Kerstin Wigzell fram sitt sparförslag om assistansreformen. Det möts av breda demonstrationer utanför socialdepartementet och en stor mediabevakning.

Samma dag innehåller både Rapport och Aktuellt reportage om förslagen. Framför allt riktar man in sig på förslaget att ta bort assistans för barn. I båda reportagen intervjuas föräldrar och det görs också hembesök.

Reportagen är mycket sakliga och saknar all form av "tycka-synd-om"-journalistik som annars brukar vara ganska vanlig i dessa sammanhang. Däremot är reportagen gripande i så motto att de går ut på att elaka politiker ska skära ner på barn – och i de här fallen inte vilka barn som helst, utan just de barn som kanske behöver det största stödet. I båda reportagen väljer man sådana barn som inte kan prata för sig själva.

När jag ser inslagen så blir jag själv gripen och tycker att det är oerhört bra gjort. Regeringen ställs i en mycket dålig dager och jag tänker för mig själv att de nog blir tvingade att backa.

Och mycket riktigt – dagen därpå backar regeringen just från förslaget att om att dra in assistansen för barn, men inte från de andra förslagen. Jag påminner mig själv om att ha pratat med STIL:s verksamhetsledare Björn Jidéus några dagar tidigare. Vi diskuterade vad som skulle hända med förslagen och vad politikerna skulle hitta på och i det sammanhanget sa Björn till mig: "Jag har väldigt svårt att förstå det politiska spelet och vad som från tid till annan anses som politiskt möjligt".

I detta kan jag verkligen hålla med honom. Men här såg vi ett praktexempel på vad som var politiskt omöjligt, och vad vi kan lära oss av det? Jo, om du vill få regeringen att dra tillbaka ett förslag så ska du se till att hamna både i Rapport och Aktuellt samma kväll och se till att reportagen appellerar till folks känslor och gärna göra detta samtidigt som regeringspartiet befinner sig i en kris.

Följer du det rådet så kommer de garanterat att dra tillbaka sitt förslag. "Men, säger någon, det handlar ju om vår livsviktiga assistans. Jag vill inte hålla på att hyckla i media. Jag vill inte behöva förstå mig bara för att jag ska få mina rättigheter."

Svaret till dig blir att att du inte alls behöver förstå dig, men däremot spelar det en stor roll vad du väljer att framhålla när du möter media. I det här fallet tycker jag att vårt ändamål helgar medlen.

För mig så för det här tanken till Joseph Goebells som var Adolf Hitlers propagandaminister och såg filmen som sitt viktigaste instrument. Han blev ursinnig så fort någon av hans medarbetare ville göra en dokumentär. Istället satsade han allt på underhållning i syfte att skönmåla nazisterna för allmänheten.

Vi måste använda samma medvetande i vårt propagandaarbete. För att vi ska få politikerna över på vår sida måste vi nämligen först vinna den allmänna opinionen och detta gör vi inte genom fakta och siffror utan genom Kalle som sitter hemma vid sitt köksbord och berättar hur det blir för honom när han förlorar sin personliga assistent Anna.

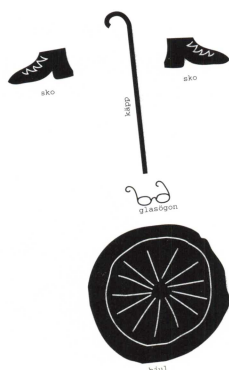
BENGT ELMÉN

Tack för festen

Alla ni som bidrog till den trevliga festen 27 januari. Ett speciellt tack vill jag rikta till arrangörerna Jamie Bolling med assistenterna Sophie Delorme och Petra Lillandt, Sabine Soldati från kansliet samt till Adolf Ratzka och Eva Lindberg för sina väl valda ord till festdeltagarna. STEFAN KÄLL

anpassa samhället
efter dem som
vill leva i det

för rätten att gå upp
och äta frukost
personlig assistans!

Affisch: Jenny Gustavsson Ewers

Independent Living Riksorganisation

STIL, Stockholm IL

Bondegatan 39
116 33 STOCKHOLM
Tel 08/640 81 10, Fax 08/641 67 10

GIL, Göteborgs IL

Olskrokgatan 30
416 66 GÖTEBORG
Tel 031/21 42 01, 031/19 04 19
Fax 031/21 04 42

HIL, Helsingborgs IL

Södergatan 41
252 25 HELSINGBORG
Tel 042/12 74 72
Fax 042/13 08 11

EMIL, Eskilstuna Modellen av IL

Rinmansgatan 18
633 46 ESKILSTUNA
Tel 016/14 70 64
Fax 016/12 60 87

KIL, Kullabygdens IL

Storgatan 64
263 41 HÖGANÄS

JAG, Jämlikhet, Assistans o Gemenskap

Regeringsgatan 67
111 56 STOCKHOLM
Tel 08/20 20 80
Fax 08/20 20 85

Vill du börja använda eller utveckla dina möjligheter med

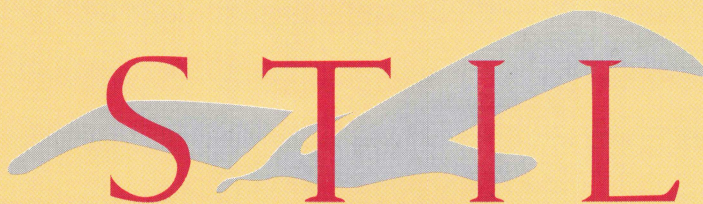
Personlig assistans

STIL började redan 1984 arbeta för att skapa en modell för personlig assistans i egen regi. Resultatet blev ett brukarägt kooperativ som sedan 1987 administrerat personlig assistans.

Genom vårt banbrytande initiativ och politiska arbete har vi också skapat förutsättningarna för assistansersättningen i LSS – Den lagen ger Dig som behöver, rätt att använda personlig assistans och möjlighet att själv bestämma vem som skall utföra den. STILs erfarenhet och kompetens kan komma dig till del genom vår omfattande

Arbetsledarutbildning

Den lär ut om lagar och avtal, hur man fastställer sitt assistansbehov, rekryterar, anställer och schemalägger. Utbildningen grundar sig på "independent living-idéologin" som STIL ansluter sig till. Den kan kvalificera dig för medlemskap som arbetsledare i STIL. Kursen omfattar 8 kvällar under en månads tid och hålls i STILs lokaler på Bondegatan 39, till ett pris av 500 kronor.

Välkommen med din anmälan

till STIL (Stockholmskooperativet för Independent Living) adress Bondegatan 39, 116 33 Stockholm eller sök oss på tel 08-640 81 10 eller fax 08-641 67 10

Genom att köpa eller hyra vår nya video "Fru Schledermann" finns nu också en möjlighet att närmare studera hur personlig assistans kan fungera i praktiken.

Nästa
nummer

STILETTE

kommer i

April

Med personlig assistent klarar Gösta sig själv

Besparingsplaner kan tvunga honom

Med personlig assistent klarar Gösta sig själv. Besparingsplaner kan tvunga honom.

Personlig assistent kommunaliseras ej

Besparingarna mindre än väntat

Det blir troligen ingen kommunalisering av huvudmannaskapet för personliga assistenter. Och besparingarna kan bli mindre än väntat i den regeringsproposition som kommer i slutet av februari.

När lagerna om assistentersättning till 1985, kom i början av den sociala assistens. Men hos många för socialtjänsten blev brygga för väntan. Socialminister Bengt Westerberg gav en uttalande: Kerstin Wigzell i uppdrag att se över kommissionen. 17 till 25 miljarder var det för att de följande assistenterna för hushåll. Och är det en mark för att de socialtjänsterna inte ska bli för stora.

Mötte kritik

Det var också mötet mellan kommunerna och de kommunala assistenterna. Det var också mötet mellan kommunerna och de kommunala assistenterna. Det var också mötet mellan kommunerna och de kommunala assistenterna.

Möjlig besparing

I lagens 24 § står det att kommunerna ska kunna göra besparingar i assistenterna. Det är en möjlighet som kommunerna kan utnyttja.

Med personlig assistent klarar Gösta sig själv

Besparingsplaner kan tvunga honom till en liv på institution

Med personlig assistent klarar Gösta sig själv. Besparingsplaner kan tvunga honom till en liv på institution.

Ringas flytta he

Ringas flytta he. Ringas flytta he.

Handikappade upp till kamp för assistenterna

Ingen chaos utan assistans. "Mina assistenter är mitt liv. Vill du byta med oss, Göran Persson?"

Så stod det på plakaten när ett hundratal handikappade barn och vuxna med föräldrar och personliga assistenter gick demonstrerade i Malmö.

De demonstranterna skrek att de inte ville ha en assistent som skulle byta ut dem mot en assistent som skulle byta ut dem.

De demonstranterna skrek att de inte ville ha en assistent som skulle byta ut dem mot en assistent som skulle byta ut dem.

De demonstranterna skrek att de inte ville ha en assistent som skulle byta ut dem mot en assistent som skulle byta ut dem.

De demonstranterna skrek att de inte ville ha en assistent som skulle byta ut dem mot en assistent som skulle byta ut dem.

De demonstranterna skrek att de inte ville ha en assistent som skulle byta ut dem mot en assistent som skulle byta ut dem.

uselt förslag

uselt förslag. uselt förslag.

Lag på väg att skrotas

Lag på väg att skrotas. Lag på väg att skrotas.

Assistenten

Assistenten. Assistenten.

Assistenten. Assistenten.

Assistenten. Assistenten.

Assistenten. Assistenten.

Assistenten. Assistenten.